

Методичний семінар

**«Професійний розвиток
науково-педагогічних
працівників – складова
забезпечення якості
вищої освіти»**

12.12.2023

Ірина КАЧУР, завідувачка навчально-методичного відділу

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Державного податкового університету

27.10.2022 № 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ Державного податкового університету

27.10. 2023 № 1091

Посилання сайт ДПУ <https://drive.google.com/file/d/1JXILBylaKXMeEq8-XiJV53tIOoB1lzvs/view>

ПОЛОЖЕННЯ
про підвищення кваліфікації (стажування)
наукових і науково-педагогічних працівників за кордоном

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Університету
державної фіскальної служби України
протокол від 28.02.2019 № 2

ВВЕДЕНО В ДІЮ:

наказом ректора Університету державної
фіскальної служби України
від 12.03.2019 № 527

Посилання сайт ДПУ <https://drive.google.com/file/d/1mP7s5kQEiXXc6gFrF6dcNNG5kyIUUWbR/view>

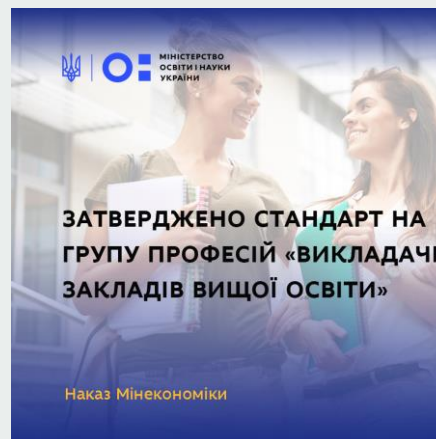

Загальні положення

Професійний розвиток педагогічних, науково-педагогічних працівників передбачає безперервний процес **набуття нових** та **вдосконалення** **раніше набутих** професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, **постійну самоосвіту** та інші види і форми професійного зростання і може здійснюватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо.

ПРОФЕСІЙНИЙ розвиток має враховувати **ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ**

і конкретні посадові обов'язки та перспективи їх розширення

Загальні положення

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Університету включає в себе підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників.

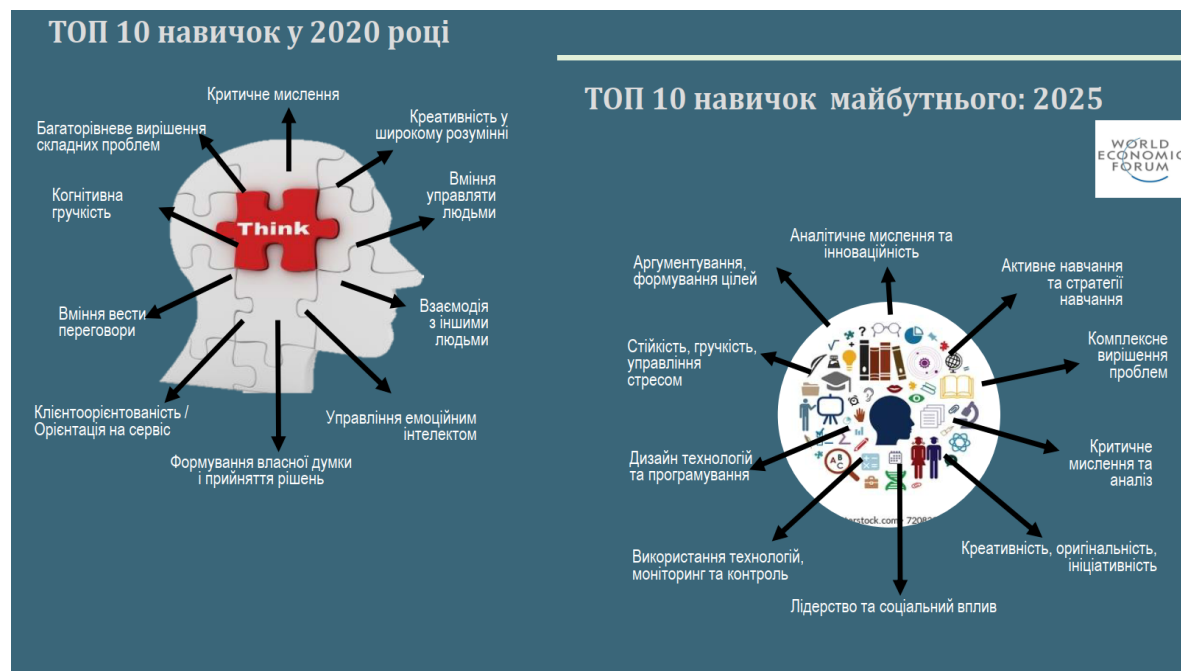
Педагогічні і науково-педагогічні працівники **зобов'язані** постійно підвищувати свою кваліфікацію. Державний податковий університет сприяє професійному розвитку своїх педагогічних, науково-педагогічних працівників.

Мета підвищення кваліфікації

Метою підвищення кваліфікації є професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

Напрями підвищення кваліфікації

Основними напрямками підвищення кваліфікації можуть бути:

- розвиток **професійних компетентностей** (фахових методик, технологій тощо); психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення інклюзивного навчання, додаткової підтримки в освітньому процесі здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;
- Використання ІКТ та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;
- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи;
- формування професійних компетентностей, максимально адаптованих до вирішення завдань професійної діяльності у сфері компетенції Міністерства фінансів України та державних органів, діяльність яких ним спрямовується і координується;
- розвиток управлінської компетентності (для керівників усіх рівнів та їх заступників) тощо.

Зазначений перелік напрямів підвищення кваліфікації не є вичерпним і може бути скорегований або доповнений відповідно до особливостей діяльності Університету, його структурного підрозділу, посад та потреб педагогічних, науково-педагогічних працівників.

Суб'єкти підвищення кваліфікації

Педагогічні та науково-педагогічні працівники вільні у виборі суб'єктів підвищення кваліфікації.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

Науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію в Університеті (за виключенням структурного підрозділу, в якому працює науково-педагогічний працівник).

Види, форми та організація підвищення кваліфікації

Педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають конкретні форми, види, напрями підвищення кваліфікації.

Форми підвищення кваліфікації інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо.

Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись між собою протягом періоду накопичення для досягнення потрібної кількості кредитів ЄКТС.

Поєднання видів підвищення кваліфікації

Додаток 1 до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників
Державного податкового університету

Поєднання видів підвищення кваліфікації між собою протягом періоду накопичення для досягнення потрібної кількості годин (кредитів ЄКТС)

Вид підвищення кваліфікації	Навчання за програмою підвищення кваліфікації, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах тощо	Захист дисертації (аспірантура)	Здобуття освіти	Стажування	Наукове стажування	Програма академічної мобільності	Самоосвіта
Кількість годин (кредитів ЄКТС), які можна отримати при певному виді підвищення кваліфікації	у випадку, якщо більше/рівно 180 год. (6 кредитів ЄКТС)* * якщо менше 180 год. (6 кредитів ЄКТС) то потрібно добрати недостатню кількість годин (кредитів ЄКТС) цим чи іншим способом	автоматично більше 180 год. (6 кредитів ЄКТС)	автоматично більше 180 год. (6 кредитів ЄКТС)	1 день = 6 год. (0,2 кредити ЄКТС)	тиждень 30 год. (1 кредит ЄКТС)	1 тиждень = 30 год. (1 кредит ЄКТС)	сумарно не більше 30 год. (1 кредит ЄКТС) на рік* *кількість годин (кредитів ЄКТС) визначається індивідуально
Кількість кредитів ЄКТС, які можна отримати при певному виді підвищення кваліфікації сумарно за 5 років	6 кредитів ЄКТС і більше	6 кредитів ЄКТС і більше	6 кредитів ЄКТС і більше	6 кредитів ЄКТС і більше	6 кредитів ЄКТС і більше	максимально 5 кредитів ЄКТС (потрібно добрати недостатню кількість годин (кредитів ЄКТС) іншим способом)	максимально 5 кредитів ЄКТС (потрібно добрати недостатню кількість годин (кредитів ЄКТС) іншим способом)
Місце де можна здійснити підвищення кваліфікації	заклади вищої освіти (їх структурні підрозділи), заклад виконавець що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників	заклади вищої освіти	заклади вищої освіти	заклади освіти (їх структурні підрозділи), установи, організації, підприємства (у тому числі за кордоном)	заклади вищої освіти, наукові установи (у тому числі за кордоном)	заклади вищої освіти, наукові установи (у тому числі за кордоном)	
Потреба визнання	Не потребують окремого визнання результату підвищення кваліфікації: у закладах-виконавцях, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою; у ДПУ відповідно до направлення на підвищення кваліфікації						

Види підвищення кваліфікації

Основними видами підвищення кваліфікації є:

навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування.

● **Академічна мобільність** – це можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти або науковій установі на території України чи поза її межами.

● **Інформальна освіта (самоосвіта)** – освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Неформальна освіта – це освіта, яка є інституціоналізована, цілеспрямована, спланована особою або організацією, яка забезпечує надання освітніх послуг.

Обсяг підвищення кваліфікації

Педагогічні та науково-педагогічні працівники підвищують свою кваліфікацію **не рідше одного разу на п'ять років**.

Науково-педагогічні працівники керівного складу, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науковопедагогічних працівників устанавлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників науково-педагогічного складу за різними видами робіт (підвищення кваліфікації (в тому числі стажування) тощо) протягом п'яти років не може бути меншим шести кредитів ЄКТС.

Для науково-педагогічних працівників керівного складу (ректор, проректори, декани факультетів/директори навчально-наукових інститутів (далі ННІ), заступники директорів інститутів/деканів факультетів, завідувачі кафедр, завідувач аспірантурою та докторантурою, учений секретар). – не менше двох кредитів ЄКТС набуття управлінської компетентності, не менше чотирьох кредитів ЄКТС набуття фахових компетентностей впродовж п'яти років

Організація підвищення кваліфікації

Плани складаються на навчальний рік кафедрами або іншими структурними підрозділами, в яких працюють педагогічні, науково-педагогічні працівники на основі пропозицій, які надаються педагогічними, науково-педагогічними працівниками та затверджуються вченими радами факультетів/ІНІ та керівниками відповідних структурних підрозділів (якщо у підрозділі відсутній колегіальний орган управління).

Педагогічні, науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами Плану на відповідний навчальний рік згідно з цим Положенням.

Організація підвищення кваліфікації

Для проходження підвищення кваліфікації (в тому числі стажування за програмою у суб'єкта підвищення кваліфікації (індивідуальною програмою) педагогічними, науково-педагогічними працівниками не пізніше ніж за 5 робочих днів до початку проходження підвищення кваліфікації до структурного підрозділу, що відповідає за навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, подаються такі документи:

- заява про направлення на підвищення кваліфікації (стажування) за встановленою формою, погодженою із завідувачем кафедри та деканом факультету/директором ННІ (для педагогічних працівників – керівником відповідного структурного підрозділу). У випадку коли Університет несе фінансові зобов'язання, пов'язані із підвищенням кваліфікації працівника, заява візується головним бухгалтером (Додаток 3);
- програма (індивідуальна програма) підвищення кваліфікації (стажування), що погоджена кафедрою та відділом планування, організації та контролю освітнього процесу та затверджена проректором, який відповідальний за навчально-методичну роботу (Додатки 4, 5, 6, 7);
- витяг з протоколу засідання кафедри про погодження програми підвищення кваліфікації або індивідуальної програми стажування (Додаток 8);

На підставі поданих документів, за погодженням проректора, який відповідальний за навчально-методичну роботу, відділ формує направлення на підвищення кваліфікації (Додаток 9).

У випадках фінансування за рахунок коштів, затверджених у кошторисі Університету на підвищення кваліфікації направлення на підвищення кваліфікації працівника, відповідно до плану, оформлюється наказом ректора Університету.

Стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету

Стажування – це набуття особою практичного досвіду виконання завдань та обов'язків у певній професійній діяльності або галузі знань.

Між Університетом та суб'єктом підвищення кваліфікації **укладається договір**, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

Працівники, які відповідно до Плану проходили стажування, за 5 робочих днів до дати його початку подають до структурного підрозділу, який відповідає за навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, пакет документів:

- заяву про направлення на стажування (Додаток 3), погоджену із завідувачем кафедри та деканом факультету/директором ННІ (для педагогічних працівників – керівником відповідного структурного підрозділу). У випадку коли Університет несе фінансові зобов'язання, пов'язані із стажуванням працівника, заява візується головним бухгалтером;
- індивідуальну програму стажування, розроблену закладом-виконавцем, погоджену із завідувачем кафедри (для педагогічних працівників – керівником відповідного структурного підрозділу) (Додатки 6, 7);
- витяг з протоколу засідання кафедри (Додаток 8) (для педагогічних працівників – службова записка від керівника відповідного структурного підрозділу);
- копії документів закладу-виконавця на підставі яких працівник буде стажуватись за кордоном (договір, лист-запрошення, програма тощо);

На підставі поданих документів структурний підрозділ, який відповідає за навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, оформляє направлення на стажування (Додаток 9).

У випадках фінансування за рахунок коштів, затверджених у кошторисі Університету на підвищення кваліфікації направлення на підвищення кваліфікації працівника, відповідно до плану, оформлюється наказом ректора Університету.

- Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації. Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.
- У разі проходження стажування без відриву від виробництва (в тому числі за умови здійснення освітнього процесу в режимі online), науковопедагогічний працівник в програмі стажування зазначає кількість годин щоденного стажування з урахуванням розкладу занять.
- Наукове стажування науково-педагогічних працівників Університету здійснюється відповідно до статті 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Результати підвищення кваліфікації

Результатом підвищення кваліфікації працівників є використання отриманих компетентностей в освітньому процесі:

- розробка курсу лекцій;
- видання методичних рекомендацій;
- видання навчального посібника (підручника);
- розробка програми нового курсу;
- проведення майстер-класу;
- опублікування наукової роботи;
- використання навичок у лабораторних, практичних роботах;
- доповідь на науково-методичному семінарі;
- сертифікація курсу для дистанційної освіти;
- інші види діяльності.

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час:

- проведення атестації педагогічних працівників;
- обрання на посаду за конкурсом;
- укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками;
- здійснення рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників;
- при прийнятті рішення щодо разового стимулювання педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Результати підвищення кваліфікації

За результатами підвищення кваліфікації педагогічний, науково-педагогічний працівник складає звіт (Додатки 10, 11, 12).

Копії звітної документації зберігаються:

- на кафедрі чи у структурному підрозділі де працює педагогічний, науково-педагогічний працівник;
- витяг із рішення вченої ради факультету/ННІ про визнання результатів підвищення кваліфікації (Додаток 15), копія документа про підвищення кваліфікації – у структурному підрозділі, відповідальному за навчально-методичне забезпечення освітнього процесу;
- копія документа про підвищення кваліфікації – в особовій справі працівника.

Оформлення результатів підвищення кваліфікації, що не потребують визнання

- Результати підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації, які мають ліцензію на підвищення кваліфікації, за встановленою ними програмою або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.
- Результати підвищення кваліфікації в Університеті педагогічними, науково-педагогічними працівниками, які в ньому працюють, не потребують окремого визнання чи підтвердження.
- Результати підвищення кваліфікації педагогічних та науковопедагогічних працівників шляхом здобуття освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за напрямом професійної діяльності не потребують окремого визнання чи підтвердження.
- Результати підвищення кваліфікації педагогічних та науковопедагогічних працівників шляхом здобуття наукового ступеня за напрямом професійної діяльності не потребують окремого визнання чи підтвердження.
- Зарахування результатів підвищення кваліфікації, встановлених пунктами 6.1-6.4 цього Положення здійснюється незалежно від планового чи позапланового підвищення кваліфікації педагогічним, науково-педагогічним працівником.

Результати підвищення кваліфікації, що потребують визнання

Підлягають визнанню як підвищення кваліфікації, відповідно до цього Положення, окремі види підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників:

- участь у програмах академічної мобільності;
- стажування;
- наукове стажування;
- інформальна освіта (самоосвіта);
- неформальна освіта;
- здобуття наукового ступеня;
- здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань вищої освіти.

Результати підвищення кваліфікації, що потребують визнання

За результатами обговорення кафедра виносить рішення:

- про схвалення звіту про підвищення кваліфікації;
- про схвалення звіту з рекомендацією до розгляду та визнання вченою радою факультету/ІНІ (Додаток 13);
- про відхилення звіту про підвищення кваліфікації (за можливості з вказівкою про його доопрацювання).

За результатами заслуховування на засіданні кафедри педагогічний, науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до вченої ради факультету/ІНІ клопотання (Додаток 14) про визнання результатів підвищення кваліфікації, витяг із рішення кафедри та документ, що підтверджує проходження підвищення кваліфікації.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада факультету/ІНІ, відповідно до п. 2.24 Типового положення про вчену раду факультету/навчально-наукового інституту Державного податкового університету, заслуховує звіт педагогічного, науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору при необхідності відповідно до цього Положення, та приймає рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

ВИСНОВКИ

- 1. Професійний розвиток це системна робота
- 2. Відбувається частіше ніж 1 раз а 5 років
- 3. Має корелювати з професійними обов'язками
- 4. Має відповідати ОП та навчальним дисциплінам. Які викладаються
- 5. Має бути реалізований у діяльності науково-педагогічного працівника
- 6. Має відповідати формальним вимогам

Дякуємо за увагу!

